

သို့
ဦးစန်းအောင်
ကုန်အာန်ဘာသာပြန်ကော်မတီ
ဆုတောင်းပြည့် အစွလှာမ်ဝတ်ကျောင်းတော်

အကြောင်းအရာ။ ။ စူရာဟ်ဘကရဟ် အာယသ်နံပါတ် (၁၇၈)ပါ ကီဆွာဆို ကို လက်စားချေမှု ဟု ဘာသာပြန်ဆိုထားမှုအပေါ် ဝေဖန်ခြင်း။

(၅၉)လမ်း၊ ဆုတောင်းပြည့်အစွလှာမ်ဝတ်ကျောင်းတော်မှ ထုတ်ဝေသော ကုန်အာန်ဘာသာပြန် (ကုန်အာန်လမ်းညွှန်ကျမ်း) စူရာဟ်ဘကရဟ် အာယသ်နံပါတ် (၁၇၈)ပါ ကီဆွာဆို ကို လက်စားချေမှု ဟု ဦးစန်းအောင်မှ ဘာသာပြန်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကီဆွာဆို ကို လက်စားချေမှု ဟု ဘာသာပြန်ဆိုထားခြင်းသည် ဆိုလိုရင်းကိုဖော်ပြနိုင်သော်လည်း စကားလုံးရွေးချယ်ထားမှုအားနည်းနေသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။ ကီဆွာဆို ကို ဘာသာပြန်ဆရာအများစုက လက်စားချေမှုဟု ပြန်ဆိုကြသော်လည်း ကီဆွာဆို ၏ အနက်မှာ အရေးယူမှု ဖြစ်ပေသည်။ အစွလှာမ်တွင် လူသတ်မှုကို လက်စားချေရန်(ပြန်သတ်ရန်) ခွင့်ပြုပြဌာန်းပေးထားခြင်းမရှိပေ။ အရေးယူမှု ကို ဒေါသအလျောက် ဖြေရှင်းရန်မဟုတ်ပဲ ဥပဒေနှင့်အညီသာ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအာယသ်တော်တွင် "လူသတ်မှုများတွင် အရေးယူမှုကို လူလွတ်အတွက်လူလွတ်၊ ဝန်ထမ်းအတွက်ဝန်ထမ်း၊ လိင်မအတွက်လိင်မ" ဟုသာ ပြောထားပြီး "သတ်စေ"ဟု လုံးဝပြောမထားပေ။ အကယ်၍ လူသတ်မှုကို လက်စားချေရန် (ပြန်သတ်ရန်) ခွင့်ပြုပြဌာန်းပေးထားသည်ဟုဆိုခဲ့လျှင် ထိုအဆိုသည် ဆက်တိုက်လာအာယသ်တော်(၁၇၉)ပါ "အရေးယူခြင်းတွင် အသက်ဆက်ခွင့်ရှိသည်" ဟု သောအာယဟ်ကို တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်နေပေလိမ့်မည်။

ထိုကြောင့် ကီဆွာဆို ကို လက်စားချေမှု ဟု ဘာသာပြန်ဆိုထားခြင်းသည် စကားလုံးရွေးချယ်ထားမှု တစ်စုံတစ်ရာအားနည်းနေသည်ဟု ခံစားရပါကြောင်း၊ ကီဆွာဆိုကို အရေးယူမှုဟုသာ ဘာသာပြန်ဆိုသင့်ကြောင်း အပြုသဘောဖြင့် ဝေဖန်အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

ဆလောင်းပါ ကိုချမ်းငြိမ်း

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် ဘာသာပြန်ခြင်းအပိုင်းမှာ အရဗီစကားလုံးတစ်လုံးရဲ့ ဘာသာပြန်ဆိုထားမှုအပေါ် ဝေဖန်ထောက်ပြတဲ့အတွက် ကြိုဆိုပါတယ်။ လူကြီးမင်းရဲ့ အရဗီစာပေကျမ်းကျင်မှု၊ ကုရ်အာန်ဆိုင်ရာ တတ်ကျွမ်းနားလည်မှုကိုလည်း ဂုဏ်ပြုလိုက်ပါတယ်။ Congratulationsပါ။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကုရ်အာန်မြန်မာဘာသာပြန် (ကုရ်အာန်လမ်းညွှန်ကျမ်း) ဆူရာဘကရာဟ်၊ အာယသ်အမှတ်(၁၇၈)မှာပါရှိတဲ့ ကိဆွားဆ် ဆိုတဲ့အရဗီဝေါဟာရကို ကျွန်တော်က လက်စားချေခွင့် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အညီအမျှ လက်စားချေခွင့်ဟူ၍လည်းကောင်းပြန်ဆိုထားပါတယ်။ ဒီလိုဘာသာပြန်ဆိုထားခြင်းဟာ ကျွန်တော့်သဘောနဲ့ ကျွန်တော်ပြန်ဆိုထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အရဗီဘာသာနဲ့ ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ကုရ်အာန်ဖြစ်တဲ့အပေါ်မှာ မူလအရဗီရဲ့ အနက်သဘောအတိုင်း၊ အရှိအတိုင်း ဘာသာပြန်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကုရ်အာန်ကိုဘာသာပြန်တဲ့အခါ အရှိကိုအရှိအတိုင်း ဘာသာပြန်ဖို့ ဘာသာပြန်သူတစ်ယောက်အတွက် တာဝန်ရှိပါတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ခံယူထားပါတယ်။

ကုရ်အာန်ကို မြန်မာဘာသာပြန်တဲ့အခါမှာ အရေးကြီးတဲ့အချက်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အဘိဓာန်(Dictionary)ကလည်း အရေးကြီးတဲ့ အခန်းကဏ္ဍက အဓိကပါဝင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ထံမှာ အဘိဓာန် အများအပြားရှိပါတယ်။ အင်မတန်မှ ရှားပါလှတဲ့ (Sir Edward Willian Lane) ပြုစုတဲ့ Lane Lexicon ဆိုတာလည်းရှိသလို Arabic Nomanclature ကိုလည်း သဒ္ဒါအသုံးအနှုံးအထောက်အထားအကူဖြစ်စေဖို့ ကျွန်တော်အားကိုးအားထားပြုပါတယ်။

ကိုချမ်းငြိမ်းခင်ဗျား

ကိုချမ်းငြိမ်းက ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ပါ ကိဆွားဆ်ဆိုတဲ့ဝေါဟာရကို လက်စားချေမှုဆိုတဲ့စကားလုံးကို မသုံးစေချင်ပဲ အရေးယူမှုဆိုတဲ့ မြန်မာဝေါဟာရနဲ့ အစားထိုးပြောင်းလဲပေးဖို့ ကျွန်တော့်ကို ဝေဖန်အကြံပြုထားပါတယ်။ ကိဆွားဆ် ဆိုတဲ့ အရဗီဝေါဟာရကို

(၁) အလ်ဖီရိုးဇ် အဘာဒီးရဲ့ မဒ်ဒွလ်ကာမူးဆ် (The Extension of Dictionary) အဘိဓာန်ကျမ်းမှာ

(၂) အိပ်နေမှကရ်ရမ်း (Taj Al- Aroose)ရဲ့ လိဆာနုလ်အရဗ်ကျမ်းမှာ

(၃) ပညာရှင် ဇမိန်ရှီရဲ့ ကရ်ရှားဖ်ကျမ်းရဲ့ အကျယ်ဖွင့်ဆိုမှုအပိုင်းမှာ
(၄) မဟမ္မဒ် အိမ်နေ အလ်-တိုင်းယစ်(ဗ) အလ်ဖာဆီးပြုစုတဲ့ Annotations
on the Dictionary ကျမ်းမှာ

(၅) မုဟီးတ်

(၆) ရာဂီးတ် အစရှိတဲ့ ကျမ်းတွေမှာ Retaliation (တုံ့ပြန်လက်စားချေ
ခြင်း)၊ Law of Retaliation (လက်စားချေခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ)၊ Equitable
Retaliation (အညီအမျှလက်စားချေခြင်း)ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို တစ်ညီတစ်
ညွတ်တည်း ပြဆိုဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အများသုံးနေတဲ့ (Cow-
an Arabic – English Dictionary) မှာလည်း လက်စားချေခြင်း၊
လက်တုံ့ပြန်ခြင်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုပေးထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ကိုချမ်းငြိမ်းကလည်း အရဗီစာပေကို လေ့လာနေသူတစ်ယောက်
ဖြစ်နေတော့ ကိစ္ဆာဆ်ဆိုတဲ့ အရဗီဝေါဟာရကို ကိုချမ်းငြိမ်းပြောသလို
စကားလုံးရွေးချယ်မှု အားနည်းခြင်းမဖြစ်ရလေအောင် ဒါမှမဟုတ် တစ်ပါး
သူကအမြင်မကင်းရအောင် အရေးယူမှုလို့ ဘာသာပြန်ချင်တာလား။
အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က အရာရာကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသောအရှင် ဖြစ်ပါ
တယ်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဒီနေရာမှာ ကိစ္ဆာဆ်ဆိုတဲ့စကားလုံးကို
လို့အပ်လို့သုံးထားတာပါ။ အရေးယူမှုဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ တူညီတဲ့ အရဗီ
ဝေါဟာရတွေရှိပါတယ်။ အလ္လာဟ်ကမသုံးချင်လို့ မသုံးဘူးလို့ ကျွန်တော်
နားလည်မိပါတယ်။ အလ္လာဟ်သုံးတဲ့အတိုင်းပဲ ကျွန်တော်တို့ကလည်း
နားလည်သဘောပေါက် သုံးနှုံးမယ်ဆိုရင် အကောင်းဆုံးပါ။

ကုရ်အာန်မှာ ကိစ္ဆာဆ် ဆိုတဲ့စကားလုံးပါတဲ့ အာယသ်(၄)ခုရှိပါ
တယ်။ ကုရ်အာန် (၂:၁၇၈)၊ (၂:၁၇၉)၊ (၂:၁၉၄)၊ (၅:၄၅) တို့မှာဖြစ်ပါ
တယ်။ ကိုချမ်းငြိမ်းအဆိုပြုထားသလို အစ္စလာမ်တွင် လူသတ်မှုကို လက်
စားချေရန်(ပြန်သတ်ရန်) ခွင့်ပြုပြဋ္ဌာန်းပေးထားခြင်းမရှိပေလို့ သတ်မှတ်
လက်ခံမယ်ဆိုရင် ကုရ်အာန်(၂:၁၉၄)မှာ သို့ဖြစ်ရာ သင်တို့အပေါ်မှာ မည်
သူမဆို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်လာသည်ဖြစ်စေ သင်တို့ကလည်း အလားတူ
ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ပါ ဆိုတဲ့သဘောကို ကျွန်တော်ဘယ်လို နားလည်ရမ
လဲ။ ဒီအာယသ်မှာ ပြန်လည်တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ကိစ္ဆာဆ်လို့ သုံးနှုံး
ထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို သတ်ဖို့လာနေသူတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်
ကတော့ လက်တုံ့ပြန်မှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို တိုင်းတစ်ပါး

ကကျူးကျော်လာမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့စစ်ပြင်ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါက တူညီတဲ့ လက်တုံ့ပြန်မှုပါ။

ကိုချမ်းငြိမ်းပြောသလို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်လက်ခံပါတယ်။ ဥပမာ-လူတစ်ယောက်က အခြားလူတစ် ယောက်ကို ပစ္စည်းလုပြီး လူပါသတ်လိုက်တယ် ဆိုပါတော့။ တရားသူ ကြီးက လူသတ်တရားခံကို ကြိမ်ဒဏ်(၃)ချက်ရိုက်ပြီး ကိုချမ်းငြိမ်းပြောသလို အရေးယူလိုက်တယ်ဆိုပါစို့။ တရားမျှတမှုရှိပါ့မလား။ အသတ်ခံရသူဟာ ကိုချမ်းငြိမ်းရဲ့မိသားစုဝင်တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ရင် တရားသူကြီးရဲ့ ဒီလိုအရေး ယူမှုကို လက်ခံမှာလား။ အစ္စလာမ့်တရားဥပဒေအရဆိုလျှင် အဲဒီ လူသတ် တရားခံကို ကြိုးစင်တင်ဖို့ တောင်းဆိုခွင့် ကိုချမ်းငြိမ်းမှာရှိပါတယ်။ ဒါက ကိုချမ်းငြိမ်းအပေါ် ဥပဒေကပေးတဲ့ လက်စားချေတုံ့ပြန်ခွင့်ပါ။ ဥပဒေက ဒီလိုသာမပြဋ္ဌာန်းထားလျှင် ကိုချမ်းငြိမ်းတို့လို ရိုးသားငြိမ်းချမ်းစွာ နေလိုသူ တွေအတွက် ဘဝလုံခြုံမှုဘယ်မှာရှိတော့မလဲ။ သာမန်အရေးယူတယ်ဆို တဲ့ စကားလုံးနဲ့မလုံလောက်ဖူး။ အရေးယူတယ်ဆိုတာက ကြိမ်ဒဏ်(၃) ချက်ရိုက်တာလည်း အရေးယူတာပဲ။

အမှန်တကယ်မှာတော့ လူသတ်တရားခံတစ်ဦးအတွက် ကြိမ်ဒဏ် လောက်နဲ့တော့ မလုံလောက်ပါဘူး။ ဥပဒေက အမြင့်ဆုံးသေဒဏ် (သေစား သေစေ)အထိ သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် အရ ကိုချမ်းငြိမ်းက လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နဲ့ သင်ပုန်းချေလိုက်မယ် ဆိုရင် လည်း ကုရ်အာန်ကခွင့်ပြုထားကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၁၇၈)ကဆက်ပြီး ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ လျော်ကြေး (Blood money) ကိုလည်း ကုရ်အာန်က ခွင့်ပြုပြီးသားပါ။ ဆက်တိုက်လာအာယသ်(၂:၁၇၉)အရ လက်စားချေမှု တုံ့ပြန်မှု၌ ရှင်သန်ခွင့်ပေးထားခြင်းသည်ပင်လျှင် သင်တို့အဖို့ရာ ပြစ်မှု များကို ရှောင်ကြဉ်သူများ ဖြစ်ကြစေရေးဖြစ်သည်လို့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘာသာ ပြန်ဆိုချက် ရှင်းလင်းချက်တွေနဲ့ မဆန့်ကျင်ပါဖူး။

လက်တုံ့ပြန်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရဲ့ပြဋ္ဌာန်းချက် ဟာ သောက်ရသ်ကျမ်းမှာ ဂျူးတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး တမန်တော်မူဆာ(အ)ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဟမ်မုရာဘီတွေကလည်း ကိုစ ဥပဒေအဖြစ် ဒီအတိုင်းပဲ ကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။ ယနေ့အထိ ဥပဒေလောကမှာ ကိုစ ဥပဒေ

ဆိုတာ လွှမ်းမိုးထားလျက်ရှိပါတယ်။ သေစားသေစေဆိုတဲ့ ဥပဒေဟာ မပျက်သေးပါဘူး။

ကိုချမ်းငြိမ်းက ဒီအာယသ်(၂:၁၇၈)မှာ သတ်စေဆိုတဲ့စကားလုံး မပါဘူးလို့စောဒကတက်မယ်ဆိုရင် ကီဆွားဆ်ဆိုတဲ့စကားလုံးပါရှိတဲ့ ကုရ်အာန်(၅:၄၅)ကိုလေ့လာကြည့်ပါ။ အဲဒီအာယသ်မှာ အသက်အစား အသက်၊ မျက်စေ့အစားမျက်စေ့၊ နှာခေါင်းအစားနှာခေါင်း၊ နားရွက်အစား နားရွက်၊ သွားအစားသွား၊ ဒဏ်ရာများအစားဒဏ်ရာ ဆိုပြီး ကျယ်ကျယ် ပြန်ပြန် ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားပါတယ်။ ဥပဒေဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ ဖြစ်ပါတယ်။ ကုရ်အာန်(၂:၁၈၇)မှာ ကုရ်အာန်(၅:၄၅)နဲ့ ရည်ညွှန်းချိတ် ဆက်ပြီး ဖော်ပြသွားတဲ့ စာပေဆိုင်ရာ ချိတ်ဆက်ဖော်ပြမှုကို မုဟမ္မဒ်အိမ်နေ အလ်တိုင်းယစ်(ဗ) အလ်ဖာဆီးပြုစုတဲ့ Annotations on the Dictionary မှာ ဂျမ်းလာတုလ်အိစ်တိနာဖိယား လို့ သတ်မှတ်ဖော်ပြထားပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ဖော်ပြချက်ကို ကောက်နှုတ်တင်ပြ လိုက်ပါတယ်။

Such an expression is known as Jumlah Istinafiyah in Arabic Grammar, and is technically introduced with a view to answering a question which is suggested by the preceding clause to which it is added without any intervening conjunction. The question answered in such an expression is often understood and not expressed (Mukhtasar).

ပညာရပ်ကို စိတ်ပါဝင်စားသူ ကိုချမ်းငြိမ်း လေ့လာသုံးသပ်ပြီး နားလည်နိုင်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

ကိုချမ်းငြိမ်း၏ဝေဖန်ချက်ကို ပြန်ဆိုလျက်

ဆလောင်း

ဦးစန်းအောင်မှ အချိန်ပေးပြီးပြန်လည်ဆွေးနွေးပေးတဲ့အတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းပါ။ ကျွန်တော့်ဘက်ကလည်း ပြန်လည် ဆွေးနွေးပါရစေ။

၁။ Retaliation + လက်စားချေမှု

ကျွန်တော့်ရဲ့ ဝေဖန်အကြံပြုစာမှာ ကိစ္စဆွေးနွေးဆင်ခြင်တာသာပြန်ဆရာ အများစုက လက်စားချေမှုဟုပြန်ဆိုကြသော်လည်း ကိစ္စဆွေးနွေး၏ အနက်မှာ အရေးယူမှုဖြစ်ပေသည်လို့ ကျွန်တော်ရေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် ရည်ညွှန်းတဲ့ ဘာသာပြန်ဆရာအများစုဆိုတာ ကိစ္စဆွေးနွေးဆင်ခြင် မြန်မာလို လက်စားချေမှုဟု ဘာသာပြန်သူများရော အင်္ဂလိပ်လို Retaliation လို့ ဘာသာပြန်သူတွေကိုပါ ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာပေါ်ဟာရ လက်စားချေမှုကိုရော English စကားလုံး Retaliation ကိုပါ ဝေဖန် လိုက်ပြီးသားဖြစ်ပါတယ်။

၂။ မြန်မာအဘိဓာန် နှင့် ဆင်ခြင်ထုံတရား

(၁) လက်စားချေ = မိမိအပေါ်နစ်နာအောင်ပြုသူကို နစ်နာအောင် တုံ့ပြန် ပြုမှုသည်။

(၂) အရေးယူ = ၁။ လိုအပ်သလိုဆောင်ရွက်သည်။ ၂။ ဂရုစိုက်သည်။

၃။ တရားဥပဒေနှင့် ငြိစွန်းသည့် ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် စစ်ဆေးအပြစ်ပေး ရန် ဆောင်ရွက်သည်။

(ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာစာ အဖွဲ့ဦးစီးဌာန မှ ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော မြန်မာအဘိဓာန်)

အထက်ပါ မြန်မာအဘိဓာန်၏ ဖော်ပြချက်အရ လက်စားချေမှု သည် ဥပဒေမပါသော လက်တုံ့ပြန်မှု ကိုသာခေါ်ဆိုကြောင်း၊ တရားဥပဒေ အရဆောင်ရွက်ခြင်းကို အရေးယူခြင်းဟုသာ နားလည်နိုင်ကြောင်း လေ့လာ သုံးသပ်မိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကေဆွေးဆင်ကို အရေးယူမှုဟု ပြန်ဆိုခြင်း သည်သာ ပိုမိုဆီလျော်ပါသည်။ ဥပဒေအနေနဲ့ ပြဌာန်းထားတဲ့အတွက် လက်စားချေမှုလို့ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ဘာသာပြန်၍မဖြစ်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်

ဆိုသော် ကိစ္ဆာဆိကို ဥပဒေအနေနဲ့ ပြဌာန်းပေးထားခြင်းကိုက လက်စား
ချေမှုတွေ ဖြစ်မလာစေဖို့ ရည်ရွယ်တယ်လို့ နားလည်နိုင်ပါတယ်။ လူသတ်
မှု၌ လူသတ်သမားသည် ဝရမ်းပြေးဖြစ်နေပါက လိုက်လံဖမ်းဆီးခြင်း၊ လူ
သတ်သမားကိုမိပြီးလျှင် လူသတ်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပုံကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ပြီး
အမှုကိုကြားနာစစ်ဆေးခြင်း၊ လူသတ်သမားကို သူ၏လုပ်ရပ်နှင့် ညီမျှသည့်
(အချို့ကတမင်ရည်ရွယ်ပြီးသတ်တာမဟုတ်ပဲ မတော်တဆသော်လည်း
ကောင်း၊ မိမိအသက်(သို့)အရှက်ကို ကာကွယ်ခုခံရင်း သတ်မိသွားခြင်း
သော်လည်းကောင်းဖြစ်နိုင်သည်) အပြစ်ဒဏ်ကို စီရင်ချက်ချခြင်း စသည်
တို့အားလုံးသည် **ကိစ္ဆာဆိ** ၌ အကြုံးဝင်ပေသည်။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အ်မှာ ကိစ္ဆာဆိကို လေးကြိမ်သုံးနှုန်းထားပြီး ထို
လေးကြိမ်စလုံးတွင် အရေးယူမှု ဟုသာ နားလည်မိပါသည်။

၃။ Legal Retribution

ကိစ္ဆာဆိ ကို Legal Retribution ဟု ပြန်ဆိုထားတာကိုလည်း
တွေ့ရှိထားပါတယ်။

(Quran Dictionary – [Corpus.quran.com](http://corpus.quran.com))

<http://corpus.quran.com/qurandictionary.jsp?q=qSS> မှာ လေ့လာ
ကြည့်နိုင်ပါတယ်။

Legal = တရားဥပဒေနှင့်ဆိုင်သော၊ Retribution = အပြစ်ဒဏ်။

(တက်တိုး အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်၊ ဒုတိယအကြိမ် ဇူလိုင်လ ၂၀၀၆
ခုနှစ်)

တရားဥပဒေအရ အပြစ်ပေးတာကို မြန်မာအဘိဓာန်က **အရေးယူ** တယ်လို့
သုံးနှုံးကြောင်း တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

၄။ ကုရ်အ်ဘာသာပြန်ရှင်းလင်းများနှင့် ကုရ်အ်အဘိဓာန်

ဦးစန်းအောင်က ကျွန်တော်ဗဟုသုတအဖြစ်လေ့လာနိုင်ရန် An-
notations on the Dictionary မှ ကောက်နုတ်ပေးခြင်းအတွက် အထူး
ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်လည်လက်ဆောင်ပါး လိုပါ
တယ်။

(1) Explanation on 002:178-179

The Quran does not encourage the death penalty. Various rules are put in place to save lives, including the lives of murderers. The family of the victim might be satisfied with monetary compensation, which is encouraged by the Quran. Furthermore, the death penalty is not applicable to every murder case. For instance, if a woman kills a man or vice versa, the murderer cannot be sentenced to death; instead, the convict will be punished by society with a lighter punishment. If the murderer is not deemed a danger to society, monetary compensation or mandatory work might be more useful, productive, and rehabilitative than a prison sentence. The death penalty, like all criminal penalties, is not imposed and carried out by individuals, but by society and in accordance with accepted procedural rules. The so-called "honor killing" is a practice of ignorant and dishonorable people, and has nothing to do with Islam.

QURAN (A Reformist Translation) Translated and Annotated by

(i) *Edip Yuksel*

(ii) *Layth Saleh al-Shaiban*

(iii) *Martha Schulte-Nafeh*

(2) *2:178

The Quran clearly discourages capital punishment. Every kind of excuse is provided to spare lives, including the life of the murderer. The victim's kin may find it better, under certain circumstances, to spare the life of the murderer in exchange for an equitable compensation. Also capital punishment is not applicable if, for example, a woman kills a man, or vice versa.

Translated from the Original by Rashad Khalifa, Ph.D.

(3) 178.

Mark this; the principle according to which it becomes necessary to fight against an oppressor (for the protection of human rights) also requires that punishment is awarded to individual wrong-doers for murder since without this safeguard, human life which is very valuable (5/32), would not be safe. In this context, the Law is that a murderer be punished (i.e. he should be considered a wrong-doer not against particular persons but against the society as a whole). In awarding punishment, the basic principles of justice and equity must always be kept in view and no distinction should be made between the great and the humble. What is to be considered is not the status of the person murdered or the murderer, but the principle of justice according to which all human life is equally valuable. (Regardless of the fact whether the murderer is a free male, a slave, or a woman, he or she will receive the punishment for murder and their respective positions in society will not be able to protect them from it.)

Murder can be with or without intent. In the case of the former, the punishment is death (not ransom money) or, depending upon the nature of the crime, a punishment less severe than the maximum penalty (4/93). In other words; the punishment should be commensurate with the crime (42/40, 17/33). In the case of unintentional murder, the punishment is payment of money as compensation (4/92). If the heirs of the murdered person, voluntarily or out of goodwill, wish to forego the money or a part thereof, they have the right to do so (17/33). In this event, it is necessary that the wrong-doer carry out terms of the agreement faithfully and with good grace. In prescribing lesser punishment for inadvertent murder your Creator and Sustainer

has been lenient so that your potentialities may continue to grow. But any person, who acts high-handedly or unfairly, once agreement has been reached, should be punished severely.

Exposition of the Holy Quran By Allama Ghulam Ahmad Parwez (1903-1985)

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ Allama Ghulam Ahmad Parwez က သူ့ရဲ့ LUGHAAT UL QURAN မှာ ကီဆွားဆ်ရဲ့ ရင်းမြစ်စကားလုံး ကားဖ် ဆွားဖ် ဆွားဖ် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အံမှ ရည်ညွှန်းသော ကီဆွားဆ် တို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အသေးစိတ် ဆွေးနွေးတင်ပြထားတာလေးကို မျှဝေပေးလိုက်ပါတယ်။

Qaf, Saad, Saad

Qassa asarahu yaqussu qassan wa qasasa: to follow in somebody's footprints*: Ibn Faaris says the basic meaning of this root is to follow and to struggle: see in the Qur'an at 28:11, 18:64.

Qassa alaihil khabara qasasa: told him the news: made him aware of it*: the Qur'an says: nahnu naqusssu alaika ahsanal qasas: 12:3 We tell you about events in the best way: al qaassu: story teller: a hadith says: inna Bani Israeela lamma qassu halaku: when the Bani Israeel fell into storytelling, they were destroyed: or they were destroyed when they gave up God's way and started following this ancestors: the same thing happened with the Muslims: al qissah: news: matter: event*.

*Taj

Qas shas shair: he cut hair: al miqassu: means scissors: *al qisaas: to pursue a criminal and see that he is punished for his crime: to punish a criminal for his crime: for law to pursue criminals: Raghīb says it means compensation for murder: the Qur'an has used it to mean the punishment for murder:* since this is an important topic let us discuss it in detail.

According to the Qur'an, human life is so important that it has said that: mun qatala nafsan bi ghairi nafsin au fasaadin fil ardi fakannama qatalan naasa jami'ah: he who commits murder, excepting in exchange for a life or as punishment for spreading chaos in society, is like he has murdered the entire human race: waman ahyaha fakannama ahyan naasa jami'ah: he who saves a soul is like he has saved the entire humanity: this shows that according to the Qur'an:

- 1) Murder is a serious crime.
- 2) Anyone who commits murder or spreads mayhem in the country can be punished by being killed.

About the fasadil ard there are orders contained in 5:33 but since we are not discussing that topic, therefore we can leave it to latch on to our main topic of individual murder.

About the crime of murder the first ayat is in surah Baqarah which says: kutiba alaikumul qisaasu fil qatla: 2:178 qasaas (compensation for murder) has been made mandatory on you: in this ayat generally qasaas is taken to mean the punishment of death but this is not right: as stated earlier, qasaas means to pursue someone: therefore qasaas means to pursue the criminal or to follow him : not to let him go scot free so that he is not punished for his crime: the momineen have been addressed in this ayat: ya ayyohal lazeena amanu:

*Taj

If a society does not have collective method to fight crime then the punishment of the crime is left to individuals who have been affected: for example if a man is murdered, it is incumbent upon the heirs of the murdered man to pursue the criminal: and avenge themselves: and if the criminal is beyond their reach, then just sit tight and be unable to do nothing in the matter: but

the Qur'an presents a collective system in which it is not left to the individuals to avenge the crime: it tells society that the crime is against the society itself, (not against just the heirs of the murdered man) therefore, **it is the duty of the society (not of the heirs of the murdered) to make the criminal pay for his crime:** it is incumbent upon the society to avenge the affected individuals: in modern day language it may be said that the Qur'an has made murder a crime in which the police can intervene: and in this the prosecution is the state: therefore it is the duty of the Islamic government to pursue the criminal and avenge the crime.

Ahead it is said: al hurru bil hurri wal abdu bil abdi wal unsa bil unsa : this part of the ayat relates an important principle: that in this matter let not the position of the murderer or the murdered have any relevance: no matter how important the murderer is, and however lowly the murdered, but both are equal in the eyes of the law: because every human life , be that of a free man or slave man or woman, is equally important..

This does not mean that if a free man (hur) has been murdered then a (hur) be killed in exchange, no matter that the murderer is a slave : if the murdered is a slave then a slave should be hanged for the murder, even if the murderer is a free man: the Qur'an has stressed the principle of general equality here and said that only he be punished who is the murderer be the a free man or a slave.

Further ahead it is said: faman ufiya lahu min akhihi shaiyun fattiba-un bilmaarofi wa ada-un ilaihi bi ahsaanin zaalika takhfifun mir rabbikum wa rahmah: he who has been pardoned by his brother (heir of the murdered one), should try to fulfill his obligation honestly: there is reduction and benevolence from

your Rab: **there is no mention of punishment here: but reducing the punishment is mentioned:** 'to be forgiving" shows that it is not connected to the death punishment: because there is no letting up even a little in a death sentence: to forgive somewhat can be done when the punishment is monetary: this is called diyat:

The crime of murder is mentioned also in surah Nisaa where punishments according to the different types of crimes are mentioned : it is said: ma kaana li mominin un yuqtala mominan illa khata-un fatah reeru raqabatin muminatin waddiyatun musallamatun ila ahlihi illa un yus saddaqu: and he who kills a momin by mistake must free a slave and pay compensation to the heirs of the murdered man : excepting if they pardon the murder: this makes it clear that murder by mistake is not punishable by death but compensation is required which will be given to the heirs of the murdered man: the monetary value will be fixed by the court, and the heirs of the murdered man have been given the right to pardon some or all of the money: as such the ayat no 178 of surah Baqarah has said that murder by mistake is punishable by compensation.

The ayat no 92 of surah Nisaa says what is to be done in case the murdered man is from amongst your enemy or one with which you have a pact: (in this case too, compensation or diyat has been proscribed):

The next ayat says: wamyn yaqtul mo'minan muta-ammidan fajaza-u'hu jahannamu khalidan feeha wa ghazabil laahu alaihi wa la'anahu wa'a addalahu azaaban aleema: 4:53 and he who murders a momin willfully then his punishment is jahannam or hell: in which he will stay and the wrath of Allah will befall him and a severe punishment has been prepared for him:

Here the Qur'an has said that a first degree murder or intentional murder is punishable by extreme punishment: there is no compensation or blood money here: although there can be different types even in intentional murder: for example a man cold bloodedly contemplates that if such and such man is killed then all his property will come to me :he prepares a scheme and murders the man according to a well thought out scheme: this sort of crime should have the harshest possible punishment: another example is that of a man who finds that his wife's chastity is being violated or threatened: he is chagrined and murders the attacker in anger: this too is intentional murder but there is a gulf of difference between this and the first example: therefore, every intentional murder will not incur the same sort of punishment: punishment will differ as per the crime: this leads one to the thought that by saying jaza-u"hu jahannam, Allah's wrath, his insult and disregard are all different forms of punishments: for example, crossing a river in space, sole imprisonment, rigorous imprisonment, solitary confinement, disqualifying one from rights enjoyed by other members of the society, etc, etc.

It is possible that some may think that here the punishment in jahannam or hell and (not in this world): but at another place, this has been clarified by God Himself: that the punishment for willful murder is generally death: surah Bani Israeel says: fala taqtulun nafsash shaiyi harramal laahu illa bilhaqq : do not kill him whom God has forbidden (that is, who is innocent): other than that it is required by law: faman qutela mazlooman faqad ja'alna liwalliyihi sultana: if somebody is killed unjustifiably then let not the murderer think that there is no supporter or backer of the heirs of the murdered and therefore he can be brazen and he will not be held accountable for the murder: he should not

have this false concept: We have made the entire society as a whole the supporter of the heirs of the murdered (and it will help in avenging the murder): innahu kana mansoorah: 17:33 thus the society will definitely end up avenging the murder: but the society has also been admonished not to exceed the limit in punishing the criminal by death:

Fala yusrif fil qatl: for instance a man kills four or five people of a family: after the crime is established, the court, despite being angered at this crime, is not allowed to punish excessively by allowing four or five people of the murderer's family to be hanged: because it will be wasteful murder:

Nor does this part of the ayat mean that the heir of the murderer has the right to kill the murderer: faqad ja'alna liwaliyihis sultana: not at all: the orders for qasaas are for the society or society's set up and not for the individuals: they are not allowed to take the law into their own hands: the crime of murder is crime against the society: the position of the heirs of the murdered is : because the society will be the prosecution: as such fala yusrif fil qatl is also for the society (court):

Thus two things are hereby clarified:

1) waman qatila mazluma: means here deliberate murder, because in a murder by mistake the murderer will not be called the oppressor and the murdered as mazloom (he person on whom oppression is perpetrated): he who commits murder due to some mistake or error is not the oppressor: rather he is ashamed of what he has done: therefore the murdered will be called mazloom only when somebody has deliberately murdered him.

2) The powerful in society must not believe that due to their being powerful they can murder at will: that nobody will

hold them accountable: the entire social power will be behind the heirs of the murdered and will help him avenge the death of his near and dear one.

3) The punishment for deliberate murder is death. But the limit will not be crossed in this too.

4) When this ayat is read along with that of surah Nisaa, that is, fajaza'u'hu jahannamu, then it will be explicit that there jahannam would mean the punishment of death: and 'the wrath of Allah, and great azaab etc are other punishments that the society will determine.

The above show that according to the Qur'an:

1) The crime of murder is a crime against humanity.

2) The crime of murder is not a crime against the individual but a crime against society: therefore, pursuing the criminal and punishing him is a duty of the society not the individual.

3) It will be **the court** that will decide whether it was willful murder or by mistake.

4) If it is murder by mistake, then the punishment will be diyat or compensation. The heirs of the murdered have the right to pardon the murderer fully or reduce the amount of diyat.

5) **In willful murder the punishment is not diyat, therefore, the heirs have no right and the court will decide the punishment: which can be death penalty or according to the circumstances something less than that, like life imprisonment etc.**

6) The statement that no momin is wont to murder another momin but erroneously, then it does not mean that a momin can go around killing non-momins: not at all: the life of a momin or non-momin are sacrosanct similarly: 5:32 but momins are each other's brothers and it does not befit a brother, no matter how peeved he may be, to kill his brother: but this can happen

by mistake: in such a case, he will have to pay compensation: so that he is careful against such mistakes in future: but if a momin kills another momin deliberately, then that will incur the harsh punishment of death:

7) The Qur'an while giving extreme value to life, has acknowledged that murders can take place: i.e. life can be taken where haq and insaaf i.e. justice so demands, that is, as punishment for the murder of an innocent, or in battle with the enemy, or to stop those who create chaos or mayhem in an Islamic society: but this too i.e. as to how life can be justly taken will be made by the society or the court not any individual.

Therefore, not even the heirs of the murdered victim have the right to kill the murderer themselves: this is the form of qisaas that Qur'an says in which the collective good of your society lies: 2:179.

ဆလောင်းပါ ကိုချမ်းငြိမ်း

ကုန်အာန် (၂၅:၁၇၈)နဲ့ ပတ်သက်ပြီး "တစ်ဆီးရ်"တွေပို့ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ "တစ်ဆီးရ်" ဆိုတာကတော့ စာရေးသူရဲ့ အတွေးအခေါ်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားရည်ညွှန်းတဲ့ "တစ်ဆီးရ်" ပညာရှင်တွေကတော့ ကျွန်တော်လေးစားတဲ့ ကျွန်တော်နှစ်သက်တဲ့ ပညာရှင်ကြီးတွေပါ။ သူတို့ရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်တွေကို ကျွန်တော်မငြင်းလိုပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဘိဓာန်အားလုံး လိုလိုမှာ "ကိစ္ဆားဆ်"ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို Retaliation ပြဌာန်းထားတဲ့ အတွက် စဉ်းစားပေးရမဲ့ အရေးမှာ ခက်ခဲနေပါတယ်။

သို့
ဦးစန်းအောင်
ကုန်အာန်အသိပညာပြန့်ပွားရေးကော်မတီ၊
ကုန်အံ့ဘာသာပြန်ကော်မတီ
ဆုတောင်းပြည့်အစွာလှမ်းဝတ်ကျောင်းတော်

အကြောင်းအရာ။ ။ ကိစ္ဆာဆန်-အရေးယူမှု ၏ နောက်ဆက်တွဲ။

အစွဲလားမိုးအာလိုင်ကွမ်း

ကျွန်တော်(ချမ်းငြိမ်း)နှင့် ဦးစန်းအောင်တို့ ပထမအကြိမ် (၂:၁၇၈-၁၇၉)ပါ ကိစ္ဆာဆန်အကြောင်းကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြစဉ်က အောက်ပါအဘိဓာန်များတွင် ကိစ္ဆာဆန်ကို Retaliation ဟု ဖွင့်ဆိုထားကြောင်း ဦးစန်းအောင်မှ တင်ပြထားခဲ့ပါသည်။

၁။ အလ်ဖီရီးဇ် အဘာဒီးရဲ့ မဒ်ဒွလ်ကာမူးဆ် (The Extension of Dictionary) အဘိဓာန်

၂။ အိဗ်နေမုကရ်ရမ်း (Taj Al- Aroose)ရဲ့ လိဆာနုလ်အရပ်ကျမ်း

၃။ ပညာရှင် ဇမစ်ရရီရဲ့ ကရ်ရှားဖ်ကျမ်းရဲ့ အကျယ်ဖွင့်ဆိုမှု

၄။ မုဟမ္မဒ် အိဗ်နေ အလ်-တိုင်းယစ်(ဗ) အလ်ဖာဆီးပြုစုတဲ့ Annotations on the Dictionary ကျမ်း

၅။ မုဟီးတ်

၆။ ရာဂီးတ်

၇။ Cowan Arabic – English Dictionary

ယခု ကျွန်တော်မှ ဦးစန်းအောင် အထောက်အထားပေးခဲ့သော ထိုကျမ်းများမှာ မည်သည့်နိုင်ငံ၊ မည်သည့်ခုနစ်၊ မည်သည့်ပုံနှိပ်တိုက်တို့တွင် ပုံနှိပ်ထားသော စာအုပ်များဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြပေးပါရန် တောင်းဆိုပါသည်။

ဦးစန်းအောင်၏ နောက်ဆုံးပြန်စာတွင် - အဘိဓာန်အားလုံးလိုလိုမှာ "ကိစ္ဆာဆန်" ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ ကို Retaliation လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့အတွက် စဉ်းစားပေးရမဲ့အရေးမှာ ခက်ခဲနေပါတယ်... လို့ရေးသား ပြန်ဆို ခဲ့ပါတယ်။

ယခင်တစ်ခေါက်တုန်းက ကျွန်တော်မှ ကုန်အသစ်စီးရီးများကို တင်ပြခဲ့ ပါတယ်။ ယခုမှ ကုန်အံဘာသာပြန်များနှင့် ကျွန်တော်လက်လှမ်းမှီရာ အဘိဓာန်များမှ ကိစ္စအဆင်မပြေမှုကို မည်သို့ဖြည့်ဆည်းပေးမည်၊ မည်သို့ဘာသာပြန်သည် ကို အသိဉာဏ်ဗဟုသုတ ဖလှယ်တဲ့အနေနဲ့ တင်ပြပါရစေ။

ကုန်အံဘာသာပြန်များ

I. The Quran – A Monotheist Translation The Monotheist Group

Brainbow Press

United States of America

Copyright © 2011 by The Monotheist Group

(2:178) O you who believe, equivalence has been decreed for you in the case of those who are slain; the free for the free, and the slave for the slave, and the female for the female. Whoever is forgiven anything by his brother, then it is to be followed with kindness and goodness towards him; that is alleviation from your Lord, and a mercy. Whoever transgresses after that, he will have a painful retribution.

(2:179) And through equivalence you will be protecting life, O you who possess intelligence, that you may be righteous.

II. Translation of the Meaning of the Qur'an Translated by Saheeh International – Jeddah

© ABUL-QASIM PUBLISHING HOUSE, 1997

AL-MUNTADA AL-ISLAMI, 2004

(2:178) O you who have believed, prescribed for you is legal retribution for those murdered – the free for the free, the slave for the slave, and the female for the female. But whoever overlooks from his brother [i.e., the killer] anything, then there should be a suitable follow-up and payment to him [i.e., the deceased's heir or legal representative] with good conduct. This is alleviation from your Lord and a mercy. But whoever transgresses after that will have a painful punishment.

(2:179) And there is for you in legal retribution [saving of] life, O you [people] of understanding, that you may become righteous.

III. Translation of the meanings of the Noble Quran in the English Language
Dr. Muhammad Taqi-ud-Din Al-Hilali & Dr. Muhammad Muhsin Khan

KING FAHD COMPLEX FOR THE PRINTING OF THE
HOLY QURAN
Madinah, K.S.A.

(2:178) O you who believe, Al-Qisas (the Law of Equality in punishment) is prescribed for you in case of murder: the free for the free, the slave for the slave, and the female for the female. But if the killer is forgiven by the brother (or the relatives, etc.) of the killed against blood money, then adhering to it with fairness and payment of the blood money to the heir should be made in fairness. This is alleviation and a mercy from your Lord. So after

this whoever transgresses the limits (kills the killer after taking the blood money), he shall have a painful torment.

(2:179) There is (a saving of) life for you in Al-Qisas (the Law of Equality in punishment), O men of understanding, that you may become Al-Muttaqun (the pious).

IV. QURAN – THE FINAL TESTAMENT

[Authorized English Version]

Dr. Rashad Khalifa

Published by: United Community of Submitters

Printed in the United States of America

June, 2007

Discouraging Capital Punishment*

2:178. O you who believe, equivalence is the law decreed for you when dealing with murder—the free for the free, the slave for the slave, the female for the female. If one is pardoned by the victim’s kin, an appreciative response is in order, and an equitable compensation shall be paid. This is an alleviation from your Lord and mercy. Anyone who transgresses beyond this incurs a painful retribution.

2:179. Equivalence is a lifesaving law for you, O you who possess intelligence, that you may be righteous.

V. QURAN : A Reformist Translation

Translated and Annotated by

Edip Yuksel

Layth Saleh al-Shaiban

Martha Schulte-Nafeh

Brainbow Press
United States of America
© 2007 Edip Yuksel
Printed in the United States of America

Limitation to Capital Punishment via the Rule of Equivalency and Forgiveness

(2:178) O you who acknowledge, equivalent execution has been decreed for you in the cases of killings: the free for the free, the slave for the slave, and the female for the female. Whoever is forgiven anything by his brother, then it is to be followed with good deeds and kindness towards him; that is alleviation from your Lord, and a mercy. Whoever transgresses after that, he will have a painful retribution.*

(2:179) Through equivalent execution, you will be protecting life, O you who possess intelligence, that you may be righteous.

အဘိဓာန်များ

1. ARABIC-ENGLISH DICTIONARY OF QUR'ANIC USAGE

ELSAID M. BADAWI & MUHAMMAD ABDEL HALEEM

Copyright 2008 by Koninklijke Brill NV, Leiden, The Netherlands

Printed in the Netherlands

Meaning of Al-Qisas

- (i) **Retribution** equal to the crime, just or fair **retribution** (2:179)
- (ii) [jur] the Law governing acts of **retribution** for killing (2:178)

2. WORTABET'S Arabic – English Dictionary

William Thomson Wortabet

With the collaboration of Rev. John Wortabet.M.D. and Professor
Harvey Porter.Ph.D.

Fourth Edition

Librairie du Liban

Beirut

Meaning of Al-Qisas

(i) **Punishment**

3. Concise Oxford English – Arabic Dictionary

Edited by N. S. DONIACH

© Oxford University Press 1982

Printed in Great Britain on acid-free paper by

Biddles Ltd, King's Lynn, Norfolk

Meaning of Al-Qisas

(i) **Retribution**

အဘိဓာန်အားလုံးလိုလိုမှာ “ကိစ္ဆားဆိ”ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို Re-taliation လို့ဘာသာပြန်ဆိုတာကိုပဲ တွေ့နေရတယ်ဆိုတဲ့ ဦးစန်းအောင် အတွက်ပါ။ အထက်ဖော်ပြပါ ကုန်အိတ်ဘာသာပြန်များနှင့် အဘိဓာန်များတွင် Retaliation ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ရှာလို့တောင်မတွေ့ပါ။

ဒီလောက်ဆိုရင်တော့ ကိစ္ဆားဆိကို မြန်မာစကားလုံး လက်စားချေမှု ဟုလည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရ Retaliation ဟုလည်းကောင်း ဘာသာပြန်ဖွင့်ဆိုမှုများဟာ လုံးဝ(လုံးဝ) လွဲချော်မှားယွင်းနေတယ်ဆိုတာ ကို ဦးစန်းအောင်တစ်ယောက် နားလည်သဘောပေါက် လက်ခံနိုင် လောက်ပြီထင်ပါတယ်။ စဉ်းစားပေးရမဲ့အရေးမှာလည်း လွယ်ကူသွား လောက်ပြီလို့ ယူဆပါတယ်။

ကျမ်းတော်ပါ ကိစ္ဆာဆင်ဆိုတဲ့စကားလုံးရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်နဲ့ သဘော
တရားတွေကို ငုံ့မိဖို့ ဆိုရင်တော့ အရေးယူမှုဆိုတဲ့ မြန်မာဝေါဟာရသာလျှင်
အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုလည်း အကြံပြုလိုက်ပါတယ်။

ကိုချမ်းငြိမ်းရေး ဆလားမိပါ

ရည်ညွှန်းချက်တွေကို လေ့လာခွင့်ရလို့ အများကြီးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကုန်အာန်ဘာသာပြန်တွေ အများအပြားရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ဘာသာပြန်ချက်တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကွာခြားမှုရှိတာကို ကိုချမ်းငြိမ်း သတိထားမိပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူသားတွေ ဘာသာပြန်ထားလို့ပါ။ အားသာချက်နဲ့အားနည်းချက် အနည်းနဲ့အများရှိပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်ဘာသာပြန်မှာ ဒီလိုအနေအထားကို အများကြီးတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ဘာသာပြန်ဆိုချက်ဟာ ဟိုဘာသာပြန်နဲ့ တူရမယ်။ ဒီဘာသာပြန်နဲ့တူရမယ်လို့တော့ အတင်းအကြပ်လုပ်လို့ မရပါဘူး။ သူနားလည်သလောက် သူဘာသာပြန်ထားတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်လဲ ဒီလိုကွဲပြားနေမှုတွေကို အားမရလို့ ကုန်အာန်ကို မိမိနားလည်သလောက် လက်တွေ့ဘာသာပြန်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကိုချမ်းငြိမ်းကိုလည်း အကြံပြုပါရစေ။ လက်တွေ့ဘာသာပြန်လိုက်ပါ။ အခက်အခဲများစွာကို တွေ့ကြုံရပါလိမ့်မယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုချမ်းငြိမ်းအကြံပြုတဲ့ မြန်မာစာသားကို ကျွန်တော် သဘောကျပါတယ်။ မှတ်တမ်းတင်ထားပါတယ်။ နောက်ပိုင်းအတွဲတွေမှာ နိဒါန်းပိုင်းမှာလည်း ထည့်သွင်းမှတ်တမ်းတင်ပေးပါမယ်။

ကိုချမ်းငြိမ်းရေး သူများရေးထားတဲ့ စာတစ်ပိုဒ်ကို ဝေဖန်ရတာ လွယ်သလောက် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ရေးတဲ့အခါမှာ လက်ကဘာမှရေးလို့ မရတဲ့အဖြစ်မျိုး ကျွန်တော်အများကြီးကြုံဖူးပါတယ်။

ကိုချမ်းငြိမ်းကိုယ်တွေ့ခံစားတတ်ပါစေလို့.....

သို့
ဦးစန်းအောင်
ကုန်အာန်အသိပညာပြန့်ပွားရေးကော်မတီ၊
ကုန်အံ့ဘာသာပြန်ကော်မတီ
ဆုတောင်းပြည့်အစွာလှမ်းဝတ်ကျောင်းတော်

အကြောင်းအရာ။ ။ ကီဆွားဆ်-အရေးယူမှု ၏ နောက်ဆက်တွဲ။

အစွဲလားမိုးအာလိုင်ကွမ်း

ကျွန်တော်(ချမ်းငြိမ်း)နှင့် ဦးစန်းအောင်တို့ ပထမအကြိမ် (၂၀၁၇-၁၇၉)ပါ ကီဆွားဆ် အကြောင်းကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြစဉ်က အောက်ပါ အဘိဓာန်များတွင် ကီဆွားဆ်ကို Retaliation ဟု ဖွင့်ဆိုထားကြောင်း ဦးစန်းအောင်မှ တင်ပြထားခဲ့ပါသည်။

၁။ အလ်ဖီရီးဇ် အဘာဒီးရဲ့ မဒ်ဒွလ်ကာမူးဆ် (The Extension of Dictionary) အဘိဓာန်

၂။ အိဗ်နေမုကရ်ရမ်း (Taj Al- Aroose)ရဲ့ လီဆာနုလ်အရဗ်ကျမ်း

၃။ ပညာရှင် ဇမစ်ရရီရဲ့ ကရ်ရှားဖ်ကျမ်းရဲ့ အကျယ်ဖွင့်ဆိုမှု

၄။ မုဟမ္မဒ် အိဗ်နေ အလ်-တိုဗ်ယစ်(ဗ) အလ်ဖာဆီးပြုစုတဲ့ Annotations on the Dictionary ကျမ်း

၅။ မုဟီးတ်

၆။ ရာဂီးတ်

၇။ Cowan Arabic – English Dictionary

ယခု ကျွန်တော်မှ ဦးစန်းအောင် အထောက်အထားပေးခဲ့သော ထို ကျမ်းများမှာ မည်သည့်နိုင်ငံ၊ မည်သည့်ခုနစ်၊ မည်သည့်ပုံနှိပ်တိုက်တို့တွင် ပုံနှိပ်ထားသော စာအုပ်များဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြပေးပါရန် တောင်းဆိုပါသည်။

(ဖြေပေးဖို့မေ့သွားတယ်ထင်လို့ ပြန်ပို့လိုက်ပါတယ်။)

ဆလောင်ပါကိုချမ်းငြိမ်း

ကျွန်တော်ရည်ညွှန်းကိုးကားသော အဘိဓါန်များနှင့်ပတ်သက်၍ ကိုချမ်းငြိမ်းက ကျွန်တော့် ထံမှ အထောက်အထားများ တောင်းခံလာတဲ့ အတွက် ပြန်လည်ရေးသား ဖော်ပြပေးလိုက်ပါတယ်။ သို့သော် အဘိဓါန် ကျမ်းအများစုမှာ ပုံနှိပ်တိုက်များ မပေါ်ခင်ကတည်းက လက်ရေးမူများနှင့် ရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ကိုချမ်းငြိမ်းတောင်းဆိုသလို မည်သည့်ရနစ် မည်သည့် ပုံနှိပ်တိုက်၌ ထုတ်ဝေခဲ့သည်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ပြပေးရန်များစွာ အခက် အခဲများရှိပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်အနေနှင့် ကျမ်းပြုစုသူ၏ သက်တမ်း ကိုတော့ ဖော်ပြနိုင်ပါ၍ အောက်ပါအတိုင်း အတတ်နိုင်ဆုံးဖော်ပြလိုက်ပါ သည်။

MOHEET မုဟီးတ်အမည်တွင်သော အဘိဓါန်ကျမ်းကို ပညာရှင် "ဆွာဟိပ်အိမ်နေအပ်ဗီးဒ် (ဟစ်ဂျရီ-၃၂၆-၃၈၅)"က ပြုစုခဲ့ပါတယ်။ ကျမ်း တွဲ(၇)တွဲရှိပါတယ်။

"ကရ်ရှားဖ်" ကုရ်အာန်တစ်ဆီးရ်ကျမ်းကို ပညာရှင် "အဘူကာဆင် အဇ်-ဇမစ်ရှီ(ဟစ်ဂျရီ...၄၆၇-၅၃၈)"ကပြုစုခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကို "မုအ်သဇီလာ" အယူအဆရှိသူလို့ ဝေဖန်ကြပါတယ်။

"လီဆာနုလ်အရဗီ"ကျမ်းကို "ပညာရှင် အိမ်နုကရ်ရမ်း(ဟစ်ဂျရီ ၆၃၀-၇၁၁)က ပြုစုခဲ့ပါတယ်။ အများက ဥပမာ "တာဂျုလ်အုရူးစ်"ကျမ်းမှာ သူ့အမည်ကို "အိမ်နေမန်ဇူးရ်"လို့လည်း ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ အတွဲ(၂၈)တွဲ ပါရှိသော အဘိဓါန်ဆိုင်ရာကျမ်းတစ်စောင်ဖြစ်ပါတယ်။

"မဒ်ဒွလ်ကာမူးစ်"အဘိဓါန်ကို ပညာရှင်"အလ်ဇဘာဒီး(ဟစ်ဂျရီ ၇၂၉-၈၁၆)"က ပြုစုခဲ့ပြီး အတွဲပေါင်း(၆၀)ပါရှိသောကျမ်းထူကြီး တစ်အုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကျမ်းထဲမှာ ဥပဒေဆိုင်ရာ အရဗီဝေါဟာရများကို အများ အားဖြင့် အကျယ်တဝင့် ရှင်းထားတာတွေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် "ဒေါက်တာ တွာဟီးရ်မဟ်မူးဒ်" အစရှိတဲ့ နာမည်ကျော်အစ္စလာမ် ဥပဒေပညာရှင် တွေဟာ "မဒ်ဒွလ်ကာမူးစ်" ကျမ်းကို အလေးအနက်ကိုင်စွဲထားပါတယ်။

“မဟာမွန်အိမ်နေအလံတိုင်ယစ်(ဗ)အလံဟာဆီး” (ခုနစ်မှတ်တမ်း အတိအကျမသိပါ) က Annotations on the Dictionary ဆိုတဲ့ကျမ်းပြုစု ထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီကျမ်းဟာ ပညာရှင် “အလံဖီရီးဇ်ဘာဒီး”ရဲ့ “မဒ်ဒွလ် ကာမူးစ်”ကို မှီငြမ်းပြီး အနှစ်ချုပ်ထားတဲ့ ကျမ်းတစ်စောင်အဖြစ် ပညာရှင် အများစုက ဆိုကြပါတယ်။ အတွဲပေါင်း(၆၀)ပါရှိတဲ့ “မဒ်ဒွလ်ကာမူးစ်” ကျမ်းကို လေ့လာသူတစ်ဦးအတွက် ကျယ်ပြန့်လွန်းလှတဲ့အတွက် ပြန်လည် တည်းဖြတ်ပြီး အတွဲ(၂)တွဲပြန်လည်ပြုစုထားတဲ့ ကျမ်းတစ်စောင် ဖြစ်ပါ တယ်။

ကိုချမ်းငြိမ်းခင်ဗျား-

အထက်ပါကျမ်းများရဲ့ မူရင်းဟာပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားခြင်းမဟုတ်ပဲ လက်ရေးမူအနေနဲ့ပဲ ရှိပါတယ်။ အီဂျစ်နိုင်ငံ ကိုင်ရိုမြို့မှာရှိတဲ့ “အရှ်ရာဇီယာ”ပလီရဲ့ စာကြည့်တိုက်မှာရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်က အဲ့ဒီမူရင်း တွေကို ဖတ်ခဲ့ရတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ကို ဖတ်ရ တာပါ။ ကိုင်ရိုမှာရှိတဲ့ English Church Mission in Cairo က ခရစ်ယာန် ဘုန်းတော်ကြီး REV-J.R.T. Lieder က ဒီကျမ်းတွေကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန် ထားပါတယ်။ EDWARD WILLIAM LANE ပြုစု တဲ့ ARABIC – ENGLISH LEXICON အဘိဓာန်ကျမ်းမှာလည်း အထက်ဖော်ပြပါ ကျမ်းချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရာခိုင်နှုန်း အတော်များများပါဝင်လာတာကိုတွေ့ရပါတယ်။ ဒီ ARABIC-ENGLISH LEXICON ကို (၁၈၆၃)ခုနှစ်မှာ အောက်ပါဌာနကနေ စတင်ဖြန့်ချိခဲ့ပါတယ်။

WILLIAMS AND NORGATE
16, HENRIETTA STREET
COVENT GARDEN
LONDON.

သူတို့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်က ဥရောပတိုက်ရှိ အရဗီလေ့လာလိုသူတွေ အတွက် ရည်ရွယ်ပြုစုထားတာဖြစ်ပါတယ်။ အီဂျစ်နိုင်ငံ အလံအင်ဟာရ်

တက္ကသိုလ်မှာလည်းရှိပါတယ်။ ဒီလိုအင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်ကျမ်းတွေကို
လေ့လာချင်ရင် မှာယူရရှိနိုင်တဲ့ လိပ်စာတစ်ခုရေးပေးလိုက်ပါတယ်။

LIBAIRIE DU LIBAN

RIAD EL- SOUTH SQUARE

BEIRUT- LEBENON.

COWAN ARABIC – ENGLISG DICTIONARY ကိုလည်း အထက်ပါ
လိပ်စာမှာ ရရှိနိုင်သလို လန်ဒန်က MACDONALD AND EVANS LTD.
မှာလည်း ရရှိနိုင်ပါတယ်။ ပြုစုသူက J-MILTON COWAN ဖြစ်ပါတယ်။
ဒီအဘိဓာန်ကို (၁၉၆၁)မှာ စတင်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး အကြိမ်ကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်
ဝေခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံးအထူးထုတ်က (၁၉၈၀) လက်ဘနွန်မှာ ထုတ်ခဲ့
ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဆလမ်ပါ ဦးစန်းအောင်

ဦးစန်းအောင်အနေနဲ့ ကျွန်တော့်စာကို နားလည်မှုလွဲနေပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဦးစန်းအောင် အထောက်အထားပေးထားတဲ့ အဘိဓာန် ကျမ်းတွေနဲ့ ပြုစုသူ၊ စာရေးသူတို့အကြောင်းကို မေးမြန်းနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်သိချင်တာက ဦးစန်းအောင်လက်ထဲမှာရှိတဲ့ အဲဒီကျမ်းတွေဟာ စာအုပ်အနေနဲ့ရှိမယ်ဆိုရင် အဲဒီစာအုပ်မှာ အဲဒီစာအုပ်ကို ဘယ်ပုံနှိပ် တိုက်က၊ ဘယ်နှစ်ခုနှစ်၊ ဘယ်နိုင်ငံမှာ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေတယ် ဆိုတဲ့ အချက်အလက်တွေပါမှာပါ။ ကျွန်တော်က အဲဒါကို သိချင်တာပါ။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်ပဲ ရှိတယ်ဆိုရင်လည်း ဦးစန်းအောင် လက်ထဲမှာရှိတဲ့ အဲဒီ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့စာအုပ်မှာ ဘယ်ပုံနှိပ်တိုက်က၊ ဘယ်နှစ်ခုနှစ်၊ ဘယ်နိုင်ငံ မှာ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေတယ်ဆိုတဲ့ အချက်အလက်တွေပါမှာပါ။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ဘူး။ အင်တာနက်ကနေ ကြည့်တာဆိုရင်လည်း ဘယ်ဝက်ဘ်ဆိုဒ် ကနေ ကူးယူဖော်ပြပါတယ်ဆိုတဲ့ link လိုအပ်ပါတယ်။ သို့မှသာ ဦးစန်းအောင် အထောက်အထားပေးခဲ့တဲ့ အဘိဓာန်တွေကိုလိုက်ရှာ ကြည့်ပြီး ဦးစန်းအောင်ရေးသားတင်ပြထားသလို ဖွင့်ဆိုထားခြင်း ရှိ/မရှိ ဆိုတာကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တောင်းဆိုနေတာကို သဘောပေါက်မယ် ထင်ပါတယ်။ Reference ပေးရင် ဘယ်လိုပေးရတယ်ဆိုတာ ဦးစန်းအောင် သိမှာပါ။

အတ်ဆလာမှအလိုက်ကွမ်း

ကိုချမ်းငြိမ်းအဆိုပြုသလို "သို့မှသာ ဦးစန်းအောင် အထောက်အထားပေးခဲ့တဲ့ အဘိဓာန်တွေကို လိုက်ရှာကြည့်ပြီး ဦးစန်းအောင်ရေးသား တင်ပြထားသလို ဖွင့်ဆိုထားခြင်းရှိ/မရှိဆိုတာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်"ဆိုတဲ့ အရေးအသားအရဆိုလျှင် ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့အကြားမှာ အရဗီပေါဟာရတစ်လုံးကြောင့် ခါးတောင်းကျိုက်ပြီး ခရုဖမ်းသလိုဖြစ်နေပြီဗျာ။ ကျမ်းပြုစုသူကို မယုံကြည်ရင် သူပြုစုတဲ့ကျမ်းကို မဖတ်ရုံပါပဲ။ ဘယ်သူကမှလည်း အတင်းဖတ်ခိုင်း၊ လေ့လာခိုင်းနေတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီထက်မှန်ကန်တိကျကောင်းမွန်တဲ့ ကျမ်းတစ်စောင်ကိုသာပြုစုလိုက်ပါ။ ဟိုလူဘာသာပြန်တာနဲ့ တူရမယ်။ ဒီလူဘာသာပြန်တာနဲ့ တူရမယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကိုဖိအားပေးတာကတော့ မသင့်တော်ဖူးထင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားကို လန်ဒန်နဲ့ လက်ဘနွန်က စာအုပ်တိုက် (၂)ခုကို လိပ်စာပေးထားပြီးသားပါ။ အဲ့ဒီကနေ ခင်ဗျားမှာလိုက်ပါ။

ဦးစန်းအောင်

ဆလမ်ပါ ဦးစန်းအောင်

ကျွန်တော့်မှာ စာအုပ်တွေအများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ် နိုင်ငံက ထုတ်လို့ထုတ်မှန်းမသိတဲ့ စာအုပ်မျိုး၊ ဘယ်ပုံနှိပ်တိုက်က ထုတ်လို့ ထုတ်မှန်းမသိတဲ့ စာအုပ်မျိုးတော့ တစ်အုပ်မှ မရှိဘူးဗျာ။

ကျွန်တော်ဘက်က မာနထားနေခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် တို့က ကျမ်းမြတ်ကုရ်အံကို အခြေခံထားသူတွေဖြစ်ကြတယ်။ ဒီကျမ်းတော် ကို မြန်မာစာဖတ်ပရိတ်သပ်အတွက် မြန်မာစာနဲ့ ပြန်ဆိုတဲ့အခါမှာ မြန်မာ စာဖတ်ပရိတ်သပ်ထဲက အစွလာမ်သာသနာပင်မဟုတ်သူတွေ ဖတ်မိရင် ဝေါဟာရတစ်ခုရဲ့ အားနည်းမှုတစ်ခုကြောင့် အစွလာမ်သာသနာ တစ်ခုလုံး ကို အထင်အမြင်လွဲမှားသွားနိုင်တယ်။ အစွလာမ်သာသနာပင် တစ်ဦးချင်း စီမှာလည်း ဘာသာပြန်တစ်ခုကြောင့် အဲ့ဒီဘာသာပြန်အတိုင်း စွဲမှတ်သွား နိုင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချိန်မှာ "စာတစ်လုံးကြောင့်" မဆီလျော်တဲ့ အတွေး အခေါ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်တယ်လို့ စိုးရိမ်မိလို့ပါ။ အခုကိစ္စမှာ လည်း ဦးစန်းအောင်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ကြားမှာ သူမှန်ရမယ် ငါမှန်ရမယ်လို့ ငြင်းခုံခြင်း မဟုတ်ပါ။ ဝေါဟာရတစ်ခုရဲ့ အားနည်းချက် အားသာချက်ကို ဆွေးနွေးပေးခြင်းသာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအခြေအနေကနေပြီး ငါသာမှန်ရမယ် ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး သက်ရောက်လာအောင် အဘိဓာန်တွေနဲ့ ဖိလာ သလို မြင်မိလို့ ကျွန်တော်ဘက်ကလည်း အဘိဓာန်နဲ့ တိကျသေချာအောင် ခုခံမိတဲ့ အဖြစ်ထိ ရောက်သွားတာပါ။ ဘယ်လိုဖြစ်ဖြစ် ဦးစန်းအောင် အနေနဲ့ "ငါ့ကို မယုံကြည်ရင် ငါ့စာပေကို မဖတ်နဲ့" လို့ ပြောသလို ဖြစ်နေတော့ "ကျေးဇူးတင်ပါတယ်" လို့ပဲ ကျွန်တော့်ဘက်က ပြောပါရစေ။ ဦးစန်းအောင်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ကြားမှာဖြစ်စေ၊ မည်သည့် အယူအဆရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်းကြားမှာဖြစ်စေ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အတွေးအခေါ် လွတ်လပ်စွာကွဲပြား ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဘာသာတစ်ခုက အခြားဘာသာ တစ်ခုကို ဘာသာပြန်တဲ့ အခါမှာ မိမိပြန်ဆိုလိုတဲ့ မိခင်ဘာသာစကား၊ စာပေကို နက်နဲစွာ နှံ့စပ်လိမ္မာ ဘို့ လိုတယ်ဆိုတဲ့ ပညာရှိတို့ရဲ့ စကားအတိုင်း မြန်မာဘာသာသို့ ဘာသာ ပြန်ဆိုလိုသူဟာ မြန်မာစာပေကိုလည်း နှံ့စပ်သင့်ပါတယ်။ အဲ့ဒီ မြန်မာစာရဲ့ အနက်၊ ရသာ၊ အလင်္ကာ၊ သမာဓိများကိုလည်း နှံ့စပ်သင့်ပါတယ်။ နို့ မဟုတ်ရင် လူသားချင်းကြား လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲနိုင်တယ် ဆိုတာက ဘောင်ကျော်ပြီး သာသနာတစ်ပါးကို လွတ်လပ်စွာ ဖွင့်ဆို အယူ

ကွဲ သိက္ခာကျအောင် ပြုလုပ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဆင့်ထိရောက်သွား နိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကျမ်းတော်ကို ဘာသာပြန်လောက်အောင် မြန်မာစာပေကို ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်မချသေးလို့ပါ။ လိုအပ်လာတဲ့ ခေတ်ကာလမှာလည်း အင်ရှာအလ္လာဟ် ပြန်ဆိုမှာပါ။ အဲ့ဒီ အချိန်ကျရင် ကျွန်တော်မှာလည်း အားနည်းချက်က ရှိနေမှာပါ။ အဲ့ဒီ အားနည်းချက်များကို တိကျသေချာတဲ့ အထောက်အထားများနဲ့ အားမနာတမ်း ဝေဖန်ဆွေးနွေးပေးဘို့ ဖိတ်ခေါ်မှာပါ။ အဲ့ဒီ အချိန်မျိုးမှာ ဦးစန်းအောင် တို့လည်း ဝေဖန်ဆွေးနွေးပေးနိုင်ပါတယ်။

လေးစားစွာဖြင့်
ချမ်းငြိမ်း